

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, diós-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Szt.-János-utca 19. sz. I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Győssy István szerkesztőhöz Diós-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Brassó, Szt.-János-utca 19. sz. (új) I. emelet, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus: Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát) Bécsben: Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

E. M. K. E.

Az „Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület“ brassói fiókja holnap délelőtt 11 órakor tartja az „Európa“ vendéglő nagy termében hatodik évi közgyűlését.

Az alkalom, midőn a fiók egy évi működéséről számol be, ösztönzés arra, hogy magunk is egy pillantást vessünk az egylet helyzetére, annak jelenére s jövőjébe.

A legszembeszökőbb jelenség, hogy a nemzetiségi sajtó, mely az egyesület keletkezésekor egeret-békát kiáltott reá és félrevert minden harangot, azóta tetemesen alább hagyott agitációjával. Minek tekintjük: jó vagy rossz jelnek-e?

Meggyőződtek-e a nemzetiségek róla, hogy az, a mit az egyesület czéloz, a mire törekszik, jogos és méltányos; megértették-e, hogy az egyesület, mely arra törekszik, hogy az erdélyrészi magyarságnak anyagi s közművelődési érdekeit minden téren előmozdítsa, fejlesztse, oly munkát végez, mely csak áldásos lehet úgy az államra, mint az államnak minden egyes polgárára nyelv- és nemzetiségi különbség nélkül?

Az államot, lakóinak műveltsége s lakóinak vagyonossága teszi hatalmassá s ezt czélozza az E. M. K. E. is. Igen ám — s ezt vetik szemére az idegen nemzetiségek képviselői — ezt teszi, de teszi kizárólag Erdély magyar ajku lakói érdekében.

Hát ha így állana a dolog, akkor is hivatkozhatnánk a szentírás tanára, mely azt mondja: tegyetek jót mindenkivel, de első sorban hitetek sorsosaival, azaz azokkal, kik hozzátok legközelebb állnak. Bűn-e tehát, ha mi magyarok, a magunk fillérjeiből gyűjtött tőkét első sorban magyar testvéreink művelődési céljaira, anyagi támogatására fordítjuk?

De e vád igaztalan, mert ha kisdédvókat alapítunk, ha iskolákat nyitunk, ha népkönyvtárakkal szereljük fel községeinket — pedig e teendők képezték nagyrészt az Emke. munkaprogramját —, úgy mindezek nyitva

állnak hazánk s az illető község minden lakója számára.

De még ezt is bűnűl rónja fel a nemzetiségi sajtó a magyarságnak; azt mondja: hódítani, magyarosítani akar!

Hatalmi eszközök a közművelődési egyesületnek nem állnak rendelkezésére; fegyvere, melylyel működik: a jótékonyosság, czélja, mint fentebb kifejtettük: a műveltség emelése s a nép erkölcsi és anyagi érdekeinek támogatása. A mit akar, az a legszentebb cél, az eszköz, melyet alkalmaz, a lehető legmagasztosabb.

Igen, — mi tagadás — akar az egylet magyarosítani is: magyarosítani oly szellemben, hogy magyar államunkban, mint nagyrészt eddig, úgy jövőben is, a magyar legyen a legkiválóbb műveltségben; legyen — mert ez a művelődésnek alapföltétele — vagyonos, legyen honfiúi erényekben példányképe e haza minden polgárának; legyen olyanná a magyar ott is, hol sanyaru anyagi viszonyok, hol kedvezőtlen helyzete akadályt képezett arra nézve, hogy azzá lehessen már eddig is.

És azt is akarjuk, hogy ez állam minden polgára magyar legyen, büszkén vallja magát magyarnak, legyen bár anyanyelve német, vagy oláh, vagy szerb.

Más államok hatalmi eszközökkel megfosztják lakóikat nyelvüktől, vallásuktól; Magyarország e tekintetben is Európa legszabadelvből állama, mely minden polgárát a maga hitében, a maga anyanyelvében nemcsak maradni engedi, de sőt annak művelésében védi s támogatja. De mert ez állam magyar állam s magyar minden ízében s mert az állam minden polgárának tért akar engedni abban, hogy közreműködhessek az állam munkájában, kötelessége minden polgárnak alkalmat is engedni arra, hogy az állam nyelvét elsajátíthassa. S e törekvésében igenis kötelessége támogatni az államot a közművelődési egyesületnek is.

Belátták-e a nemzetiségek, melyek oly garral támadtak az ifjú egyesületre, hogy e törekvések jogosak, hogy ezek az ő érdekeiket is előmozdíják s azért lett-e nyugodtabb a hang, melyen beszélnek róla? . . .

Vajha úgy volna, vajha őket is mihamarabb munkatársakul üdvözölhetnők egyesület működésünk terén!

De e hallgatásnak esetleg lehet más oka is, ugyanis hogy éppen azért, mert az egyesület iránti régi idegenkedés fennáll s mert tapasztalták, hogy a nagy emóció, melyet vele szemben kifejtettek, termékenyítőleg hatott az egyesületre, ezt elkerülendő, hallgatnak el, hogy magunkat is elaltassanak s azon hitbe ringassanak, hogy működésünk nem szükséges.

Azt hisszük, nem kell kiáltanunk: ébredj magyar! mert immár megnyitak szemeink, látjuk, mint állnak a dolgok s hisszük, hogy a holnapi közgyűlés és annak látogatottsága is tanúságot teend róla, hogy városunk magyarsága is át van hatva a feladat fontosságától, melyet az E. M. K. E. van hivatva megoldani, tanujele lesz ezen gyűlés is annak, hogy a lelkesedés, a buzgóság nem csökkent, de lehetőleg még fokozódott s hogy a brassómezei fiók, mely a „legbuzgóbb“ jelzőt küzdötte volt ki magának a multban, arra méltó a jelenben s az marad a jövőben is.

m. m.

Külföld.

Békekilátások. Salisbury kormányelnök a lordmayor banketjén tartott beszédében kijelentette, miszerint minden jel arra mutat, hogy a béke egy évre mindenesetre biztosítva van. A kedvező előjelek közé számítható az orosz trónörökös indiai látogatása is, ki mint a királynő és az indiai kormány vendége megy oda. E váratlan kapcsolat Oroszország és India közt mind a két országra nézve jó eredményekre járhat és megszilárdíthatja közöttük a békét és biztonságot.

A rabszolgaság ellenes értekezlet határozatainak megvalósítását csak maga Hollandia teszi kérdésessé. Nyilvánvaló dolog, hogy ha valamely értekezlet többségének ohajai nem találkoznak a többi résztvevők beleegyezésével, nem várható valami nagy eredmény. Hollandia talán fel fogja ismerni ez igazságot és Anglia meg fogja találni a módot arra, hogy elháríttassék a fenforgó nehézség, mely meghiusítás-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Az anyai szív.

— Ó-francia rege. —

(A „Brassó“ eredeti tárczája.)

Egyszer egy hiú lány így szól kedveséhez, Csábos mosolygással hajolva füléhez:

„Aranyom, csillagom! valamit álmodtam, Valamit álmodtam, elmondom legottan. Tündérek azt mondták, a fülembe sugták, Édesen, titkosan, hogy mások ne tudják: „Rózsatermő arcod örökre így marad, Soha meg nem hajlik liliomderékad, Csak vedd rá kedvesed, megteszi azt érted, Őlje meg az anyját s szívét adja néked.“ . . .“

Megretten a legény, nincs szava, nincs hangja, Irtózáttal fut el, a leányt ott hagyva.

De másnap a leány újra kérve kéri:

„Menj, öld meg anyádat és a szívét tépd ki; Menj, öld meg anyádat s örökké szeretlek, Örökké fiatal, örökké szép leszek.“

— „Iszonyu, mit mondasz, ne kívánd, szerelmem, Anyámra a kezem én hogyan emeljem!“

Igy szólott a legény, felforrott a vére

S irtózáttal fut el a lány beszédére.

Harmadnap a leány szóla esdekelve:

„Menj, öld meg anyádat még ma este kelve; Menj, öld meg anyádat s add ide a szívét, Hogy tiéd lehessenek, boldogan a tiéd.“

— „Iszonyu, mit mondasz, ne zaklass, szerelmem. Anyámra a kezem én hogyan emeljem!“

Igy szólott a legény, felforrott a vére, S irtózáttal fut el a lány beszédére.

Negyed nap a leány szóla fenyegetve:

„Látom már, tudom már, soh' sem szeretted te. Akad majd küllön is, akad majd hívebb is, A ki, ha megkérem, elhoz száz szívet is.“

Igy szólott most a leány, a legényt ott hagyva Szívtettépő kínba, lázas gondolatba.

S szívtettépő kinja, lázas gondolatja

Úttalan utakra elviszi, elhajtja.

És mikor este lett, titkos árnyu este,

Hazament s mit a lány parancsolt, megtette:

Megölte a fiú édes szülőanyját,

S szívét kitépte, hogy a lánynak adja át.

És midőn rohanna vele a sötétbe,

Elesett, feljajdult fájdalmas nyögésbe,

S jó anyjának szíve kérde édesdeden:

„Megütöttem magad, egyetlen gyermekem?“

Végh Mátyás.

A budapesti unitárius templom.

Az új Alkotmány-utca és a régi, pár év előtt még oly ronda Hold-utca sarkán, az óriási új igazságsügyi palota tözsomszédságában áll a góth stílusban épült palota, melynek fekete márvány palotája hirdeti, hogy ez az unitáriusok temploma, mely I. Ferencz József apostoli király uralkodása, Ferencz József püspöksége idejében, a Budapest főváros által ajándékozott telken, Pecz Samu építész tervei alapján készült.

S bármi gyorsan siessenek is végig az utcán az oly sietve élő fővárosiak, mégis azt látjuk, hogy minden második harmadik arra menő ember megáll s elolvassa a koromfekete márványlap aranyos feliratát.

S azon nincs mit csodálni, mert az épület külseje, azt őt környező fényes paloták között is határozottan lekötő figyelmünket.

A három oldal felől utca által határolt épület két sarkát díszes tornyok ékesítik s a főkapu fölött az egész épület legkimagaslóbb részeként egy kereszt-födél s ennek tetején gyönyörű nyulánk fődél-torony díszlik. A főhomlokzat ennek megfelelő részén, a komor s komoly bejárat fölött óriási góth ablak van alkalmazva.

A benyomás, melyet nyerünk, az, hogy egy a cultusnak szánt épülettel állunk szemben; de ezen hitünk iránt kétséget támaszt, ha az emelet ablakai

sal fenyegeti a legnemesebb vállalkozást: a rabszolga-kereskedelem teljes elnyomását.

A szerencsés Crispi. Caprivi találkozása Crispivel mindkét államférfi meglepődésére ért véget. De a béke ügye is meg lehet elégedve Olaszországgal, mert úgy látszik, hogy az olasz kormány hosszabb időre lemondott bizonyos tervekről, melyek talán gyúanyagul szolgálhattak volna. Olaszország belpolitikai helyzete is nyugodtsággal töltheti el Crispit. — Itália a választások előtt áll s e mozgalmas időkben még az ellenzék vezérei is bókólnak neki. Így Nicotera választói előtt úgy nyilatkozott, hogy Oroszországnak tisztelnie kell a létrejött megállapodásokat, a mi más szóval a hármasszövetség elismerése. Az ellenzék a nagy katonai kiadásokat sem kifogásolja, csak azt akarja, (mint egyébiránt Európának minden pártja), hogy a hadsereg végleges szervezése egyszer valahára már keresztülvitessék. A clericális-reactionárius párt eddig a gazdasági kérdéseket használta faltörő kosul agitációjában s most szomorúan kell tapasztalnia, hogy épen a gazdasági kérdések teszik tönkre törekvését. Az államok gazdasági viszonyainak újjáalakítása napirenden van; a kereskedelem-politikai viszony Ausztria-Magyarország és Németország közt újra alkottatik s valószínű, hogy gazdasági tekintetben Olaszország is be fog vonatni ez új kereskedelem-politikai viszonyba — legalább részben.

Ferdinánd fejedelem és a bolgár püspökök. A bolgár egyház püspökei a napokban zsinatra gyűltek össze Szófiában. Ez alkalommal történt először, hogy a püspökök Ferdinánd fejedelemnél tisztelegtek és kormányával barátságos érintkezésbe léptek. A bolgár püspökök egy ideig többé-kevésbé nyílt oppositíóban álltak a fejedelemmel és ministeriumával s nem egyszer összeütközésbe jutottak vele. A püspököket orosz befolyás vezette; a pánszláv törekvéseket támogatták a fejedelem ellen. Most végre kétségkívül megkötötték a béke Ferdinánd és a bolgár egyház közt, melynek érdekeit Macedóniában a fejedelem épen a pánszlávok ellen sikerrel megvédte. Ezzel állam és egyház közt Bulgáriában helyreállt a béke, mi mindkettőre nézve csak előnyös lehet.

Orosz alkotmány? A „Kölnische Zeitung” jelenti: Pétervárt nagy feltűnést kelt az a hír, hogy a császár a borkii katasztrófa évforduló napján dolgozóasztalán egy iratot talált, a melynek névtelen szerzője nyugodt, meggyőző hangon fejtegeti az alkotmány szükségét. Oroszország szenved az abszolutizmus által. A császár soha sem tudja meg az igazat, mivel tanácsadói mindent rejtegetnek előtte. Az irat szerzője biztosítja a császárt, hogy az alkotmány emelné tekintélyét a nép szemében.

Orosz katonai mozgalmak. Az odesszai katonai kerület főparancsnokává gróf Musszin-Puskin neveztetett ki. Az új állás igen fontos, mert általában azt hiszik, hogy az odesszai kerület főparancsnoka lesz háború esetén a déli hadsereg fővezére. Pétervárt feltűnést kelt, hogy e kiváló állásra most olyan tábornokot neveztek ki, ki hosszú pályája folyamán soha még háborúban részt nem vett. Muszsin-Puskin a gárda-lovasságnál futotta meg egész pályáját; megszerzte az udvar és a felső körök kegyét s igen nagy befolyásra vergődött. Tíz évvel ezelőtt

Varsóban lett főparancsnok s legutóbb Gurko tábornok hadsegéde volt.

Fordulat a külpolitikában. Az orosz trónörökös bécsi látogatásáról a „Grasdanin” és „Novosti” csak ma szólalnak meg először. Mindkét lap egyetért abban, hogy Ausztria-Magyarország keleti politikájában beállott fordulatot (?) Oroszországnak összes körei örömmel üdvözlnek. A „Novosti” kifejti, hogy Ausztria-Magyarországnak a Balkán-félszigeten igenis vannak érdekei, csak hogy Oroszország úgy találja, hogy Ausztria-Magyarország az ő érdekeinek és az ő becsületének nem húz határvonalat. Ausztria-Magyarország elfelejti, hogy Oroszország a Balkán-félszigeten még jobban van érdekelt. Ez vezetett a hármasszövetség képzésére, mely Ausztria-Magyarország előmozdítását célozza a Balkán-félszigeten. A kibéküléstől tehát még messze vagyunk.

Belföld.

A képviselőházból. A ház nov. 12-iki ülésén a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását kezdte meg. A szónokok közül br. Kaas Ivor körülbelül egy óráig tartó beszédben bírálta a kormány kereskedelmi politikáját. Nagy elismeréssel szólott Baross erélyéről s kritikáját a minister működéséről e szavakba foglalta: „Baross Magyarország leghasznosabb embere.” Beszédének legnagyobb részét a főváros ipari és kereskedelmi érdekeinek fejtegetése s ez érdekek kielégítése szükségének bizonyítása tette. A beszédet a ház tetszéssel fogadta.

Ezután Törs Kálmán, Almásy Sándor és Madarász József szólaltak fel s az önálló vámterület föltétlen szükségét hangsúlyozták Hasonló tendencia rejlett Vályi Árpád felszólalásában is. Még Szendrei Gerzson szólott s aztán Baross Gábor kereskedelmi minister válaszolt a mai felszólalásokra.

Válaszának során érdekesen s a ház általános helyeslése közben fejtette ki, hogy mily alapokon tervezni a helyi díjszabások reformját. Különösen fontosak voltak a minister ama kijelentései, melyeket az áruszállítás reformjára vonatkozólag tett, ama reményének adván kifejezést, hogy e reform nagy közgazdasági hasznán kívül tetemes pénzügyi haszonnal is fog járni. Kérte a házat, hogy hagyjon a kormánynak szabad kezét s ne kívánja, hogy az új díjszabást megvitatás végett a ház elé hozza.

A ház nov. 13-iki ülésében a kereskedelmi tárca költségvetése befejeztetvén, a földművelésügyi minister tárcájára került tárgyalásra. Gr. Bethlen András földművelésügyi minister egész tárcáját felölelő programbeszédben fejtette ki követendő gazdasági politikáját. Az erdélyi részekre azt jegyezte meg a minister, hogy intensívebb gazdálkodásra tereli országunk e kertjét, hol még sok a feldolgozatlan, a kiaknázatlan kincs. A minister azt reméli, hogy az új szállítási tarifa, Erdélyre is nagy hatással lesz, hol ő igyekezni fog intézkedései által életre ébreszteni a szunnyadó erőket. Gr. Bethlen András fejtegetéseit a ház általános tetszéssel fogadta.

Az elkeresztelések ügye. Csáky gróf minister — biztos értesülésünk szerint — már a közoktatásügyi költségvetés tárgyalásakor tüzetes nyilat-

kozatot fog tenni az általa kibocsátott és oly gyakran emlegetett rendelet, valamint ezen rendelet folytán a cath. alsó papság körében az 1868: 53. t. cz. ellenében megindított mozgalom tárgyában. Ámbár a kérdés érdemét illetőleg úgy a magyar kormánynak, mint Csáky Albin gróf cultusministernek álláspontja tekintetéből a helyzet már elene is tisztázottnak tekintendő, politikai körökben mégis nagy érdeklődéssel néznek a cultusminister nyilatkozata elé, mely előreláthatólag azt fogja eredményezni — hogy a magyar kormánynak ezen ügyben kezdetlől fogva elfoglalt, nyílt és határozott álláspotja, jövőre, az az erőszakolt félremagyarázások lehetőségét is kizárja.

A Dimbovieza mellől.

Nagy mozgalmat indított a bukaresti egyetem román ifjusága a magyarok által elnyomott(?) erdélyrészi román testvérek megmentése érdekében. Gyűlést tartottak, szónokoltak a magyar zsarnokságról s aztán 10 tagu bizottságot küldöttek ki, a melynek feladata lesz emlékiratot szerkeszteni román és francia nyelven, melyben tüzetesen elő lesz adva, hogy milyen rettentő rémuralom alatt élnek „a hegyeken túl” a kedves testvérek. — A romániai szabadonc sajtó már annyira vetemedett, hogy még a Transsylvania nevet is kitörölte szótárából, de nem azért, hogy e helyett Ungariát írjon, hanem hogy hallgatagul Romániába olvaszsa be ezt a kicsike Transsylvaniaiát a Tiszáig.

A román és francia nyelvű emlékirathoz majd csak akkor szólunk, ha meglátjuk. Lehet, hogy költség hiányában el is marad és az aláírt összeg szokás szerint elolvad. Addig mi csakis a tüzes ifjú szónokok egyikének okos beszédére, melyet ugyancsak megtapsoltak, koczkáztunk egy megjegyzést. Mendonidi — tehát románba oltott görög ifjú — így szónokolt egyebek között: „Az itteni magyarokkal, t. i. a Romániabeliekkel, úgy kellene bánni, a hogy elbánnak túl a mi testvéreinkkel.” (Hosszas taps.)

Hát áll a vásár! Nálunk a román népiskolákban minden tantárgyat románul tanítanak s az állam nyelve heti 3 órát fordítanak. Így bánunk mi a románokkal. Hát odaát Romániában? A román. kath. propaganda Csoplán a moldova-oláhországi román. kath. egyházak számára papnöveldét tart fenn egy Balázsfalváról meghívott román. kath. lelkész vezetése alatt. Maga a bukaresti román. kath. püspök dicsekedett ezzel a lapokban, kimutatván, hogy milyen pompás szolgálatot tesz ő ezzel Romániának. A volt Moldovában élő román. kath. hívek gyermekei számára községi iskolákat állítottak, a melyekben híre sincs a magyar nyelvnek. Tehát a moldvai csángókat a saját pénzükkkel állított és fentartott községi iskolákban románosítják el. Az a néhány ág. ev. német és ev. ref. magyar népiskola, melyet a hívek sajátjukból tartanak fenn Muntenia néhány nagyobb városában, németül és illetőleg magyarul tanít, de tiszteli az állam nyelvét és ezt is taníttatják a hívek a saját emberiségükből. — Így bánnak odaát a magyarokkal, akár román, akár idegen alattvalók is azok!

Már most fordítsuk meg a tételt és mondjuk mi is: „Az itteni románokkal úgy kellene bánni Brassótól a Tiszáig, mint Romániában bánnak a csángók-

ból gyermekek s tán kedves mamák orszáit látjuk lekacsintgatni. S még inkább megzavarja e föltevésünket, ha a földszinten díszes kávéház és másik oldalán egy sörház étkező helyiségeit látjuk.

A vándor megáll s fejét csóválja meg, elolvassa a felíratot, újra megnézi a palotát, s azt mondja, hogy szép, nagyon szép, de biz ez mégis furcsa, vagy legalább is szokatlan!

A templom pedig mégis művészi alkotás a szó legszigorubb értelmében s építész e művében igaz művésznek bizonyult minden tekintetben, ki az eléje tűzött nehéz feladatot a rendelkezésére állott szerény anyagi eszközökkel olyképp oldotta meg, hogy ennél megfelelőbb megoldást képzelő erőnk hasztalan kutat.

A budapesti unitárius egyház körülbelül 30,000 forint tőkével rendelkezett s nagy, a jövőre Budapest egyik legelőkelőbb utcájában fekvő, a főváros által ajándékozott telekkel.

E telken 30,000 forintért templomot építeni lehetetlen volt. Az egyház intéző körei kerestek tehát oly megoldást, hogy díszes, a telekre illő egyházat pénz és költség nélkül építhessenek. Egy nagy, budapesti vállalkozó cég a templomot teljesen ingyen építette, de a telek többi részét beépítette egy a templommal kapcsolatos és stílusban azzal összhangzó bérházzal, melynek 50 évig maga a haszonélvezője, 50 év múlva pedig az unitárius egyház lép az egész,

százazreket érő palotának birtokába s a ma körülbelül háromszáz lelket számláló egyház akkorra Budapestnek aránylag legvagyonosabb egyháza lesz!

De mi keressük fel ezek után magát a templomot is.

Az emeletre kell felmennünk, hogy bejáratához jussunk s midőn az egyházi betette mögöttünk az ajtót, elfeledünk mindent, min érzelmünk a viszonyok szokatlanságánál fogva eddig talán megütközött. Isten házában vagyunk, ez az, ez rendeltetéséhez méltó csarnok s nem túlzunk legkevésbé sem, ha hozzátesszük, hogy Budapesten nincs Istenháza, mely egészében oly méltóságos, valóban áhitatra ösztönző benyomást tenne, mint e remek kis templom.

Figyelmünket első sorban a szószék köti le, Thék mesternek e valóban remek alkotása; mint az unitárius istentisztelet lényegének helye, ez foglalja el a szentély főhelyét, ez dominálja a templomot. — Előtte ugyancsak művészi kivitelű díszes úrvacsorai asztal áll. A padok nehéz nyers tölgyfából (mint a szószék s az úrasztala is) valóságos remek s ezekhez hasonló a templom másik végén felállított orgona is.

A góth íveket hordozó nyulánk pillérek nyers párkányzott téglából építvék s csak a pillérek közötti falrészek vannak festve.

A templomot megvilágító magas ablakok pedig üvegfestészetünknek valóságos remekei.

A templom berendezésének költségeit az egyház maga viselte s úgyszintén ő fizette az építész tiszteletdíját s az egyház összes költsége állítólag nem teszen 22,000 forintot s ez összesen épült Budapest egyik legszebb (bár tán legkisebb) temploma s nyerte a főváros új palotájának egyik legdíszesebbjét, melynek megtekintését olvasóink mindegyikének, ki a fővárost felkeresi, a legmelegebben ajánljuk.

A templom, a palota szép s gyönyörködteti a látogatót, de szépségénél tanulságosabb építkezésének itt csak röviden vázolt története, melyből talán bölcse városatyáink is levonhatnának oly tanulságot, melyet eddig nem is sejtjenek.

Megalkotásában a főváros mellett legnagyobb érdeme Pecz Samu műegyetemi tanárnak a tervezőnek s építkezés vezetőjének van, ki a templomépítés terén a debreczeni s déva-ványai templomokkal megalapított jó hírnevét ez új alkotásával teljesen beigazolta s fővárosunk szépülése érdekében óhajtjuk, vajha a legközelebb a főváros költségén, az Erzsébetvárosban épülő nagy templomot is az ő művészi geniúsának köszönhetnők.

kal. — Mert azok a csángók még régebb lakói ám Moldovának, mint a mi oláhjaink a Tiszáig kitolt Dacoromániának. Valamennyi volt határőrvidéki eddig román tannyelvű községi iskolába tüstént bevitethetjük tannyelvűl az állam nyelvét Beszterce-Naszód, Fogaras és Szeben megyékben. Így tettek odaát a Bákó és Roman megyékben lakó őslakosokkal, a csángókkal, de nem adtak ám nekik havasokat, községi pompás épületeket, regalékat, mint mi adtunk.

Nagyon kétélű fegyver tehát Mendonidi ajánlata, melyet ha kezünkbe veszünk, úgy, a mint ő ajánlotta: megemlegetik a határőrvidéki kedves testvéreket. Mi bizony egy cseppet sem bánjuk meg a dolgot, ha a magyar kormány úgy fog bánni a határőrvidéki községi eddig román tannyelvű iskolákkal, mint Cogalniceano és társai elbántak a moldovai román. csángókkal.

Czine-minte.

NAPI HIREK.

Betegsegélyző egyesület. Említettük, hogy a brassói polgári kör betegsegélyző egyesület alakítására törekszik. Az alakuló közgyűlés holnap d. u. 3 órakor fog az egyesület helyiségében megtartatni. Azt hisszük, szükségtelen a polgári kör nemes és emberbaráti mozgalmát behatódobban indokolni. Reméljük, hogy a holnapi közgyűlésen nagyon számosan fognak résztvenni és a nemes cél elérését minden kitelhető erővel támogatni.

Rendőri hírek. (Eléggett.) Tegnap este Fazekas Rébi helybeli szolgálatnak, saját vigyázatlansága következtében egy kőolajjal telt lámpa robbant szét kezében. Mint az hasonló esetekben történni szokott, Fazekas Rébi is elvesztette lélekjelenlétét és egészen lángba borulva futkosott ide-oda, míg végre a szabad folyosóra rohant, hogy az udvarra meneküljön. A házban lakók s az utcára hallatszódó segítségkiáltásokra elősietett rendőr segítségével sikerült a tüzet az égő ruházat leszakgatása által elfojtani; a szerencsétlen leány azonban oly súlyos égési sebekeket szenvedett, hogy felgyógyulásához alig van remény. — (Szin ház.) A színházi helyiségeket ma egy hatósági bizottság megvizsgálta és megtette a biztonság s a közegészségre nézve szükségesnek mutatózkodó és lehetséges intézkedéseket; egyúttal az ülőhelyek számát is hatóságilag megállapította. A számolásról készített terv, több, hatóságilag láttamozott példányban a pénztár mellett, s a nézőtér több könnyen szembeötlő helyén van kifüggesztve. A helyek megállapított számának, székek hozzátolásával való szaporítása, semmiképp sem engedtetik meg. A dohányszárak a színház összes helyiségeiben, a kapu bejáratát sem véve ki, tiltva van és csakis az ezen célra kijelölt szobában engedtetik meg. — Betöréses lopás. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték a hússzékbe azonban onnan semmit sem loptak el. Vas Sándornak a Hirscher és Uj-utca szögletén levő üzletébe ismeretlen tettes hatolt be és onnan bort és egyéb élelmi czikkeket lopott el.

Meghívás. A brassói kereskedelmi és iparkamara f. évi november hó 18-án (kedden) délután 4 órakor ülést tart, melyre a. t. tagok ezennel meghívotnak.

Az „Ellenzék” november hó 11-iki számában „Csinált jubileum” czimen egy állítólag Brassóból r. l. (rendes levelező) aláírással beküldött, képtelenségekkel saturál czikket közöl. Hogy vele foglalkozzunk, arra nem érdemes s csak sajnálkozásunkat fejezhetjük ki a felett, hogy tisztelt lapársunk ily szellemi kifecszamodásoknak is helyet szorít hasábjain.

A kalap-levevés ellen. Az erdélyi Kárpát-egyesület helybeli osztálya nov. 8-án turistaestélyt tartott, melyen egyhangulag elfogadtatott az a részletesen megokolt indítvány, hogy: „egy meghatározandó naptól kezdve nyilvános helyeken úgy urakat, mint asszonyokat és leányokat nem üdvözlönek többé kalap-levevéssel, hanem katonai módon, t. i. kézmozdulattal és szóval, esetleg meghajtással.” A „Kronst. Zeitung” kiadóhivatalában aláírási ív van kitéve mindazok számára, kik a fennebbi indítványhoz a közönség köréből csatlakozni kívánnak. Nov. 22-ére van kitűzve az aláírási határidő s ekkor ki fog tűnni, hogy Brassó város férfivilága milyen mértékben nyilatkozik a most divatozó rossz köszönési mód ellen. És ha a praktikus reform mellett tömegesen szállnak síkra a brassóiak, nem lehetetlen, hogy a Barcaságunk szép városának kezdeményezése máshol is visszhangra fog találni.

Megható jelenet folyt le királynénk florencei tartózkodása alatt a város közelében. A felséges asszony, mint a „Nazione” írja, naponta hosszabb kirándulásokat tett. Egy ízben társalkodónéjával egy villa előtt haladt el, midőn egy ember a villából kilépve, hirtelen királynénk lába elé vetette magát

és kérte: engedné meg, hogy kezét megcsókolja. Aztán elmondta, hogy évekkal ezelőtt Rudolf trónörökös szolgálatában állt. A királyné csókra nyújtotta kezét, aztán szótlanul folytatta sétáját, miközben szemei könyekkel teltek meg.

Orth János sorsáról a lisaboni „Diario de Noticias” cabelsürgönyt közöl Amerikából, a mely azt jelenti, hogy Orth János vitorlás hajója összeütközött egy kereskedelmi hajóval, minek következtében a Santa Marguerita elmerült és a rajta levők mind a vízbe fulltak. — Hamburgba Dél-Amerikából érkezett egy távirat, mely minden kétséget kizárólag jelenti, hogy Orth János meghalt. A „Santa Marguerita” u. is a dél-amerikai vizeken összeütközött egy másik hajóval, minek folytán amaz annyira megsérült, hogy elmerült s az épségben maradt hajónak minden erőfeszítése dacára sem lehetett a „Santa Marguerita”-n levő emberek közül csak egyetlen-egyet is megmenteni.

Különös erénypróbát látott egy utazó Brattián vidékén, Drevenda folyó mellett. Egy paraszt völlegény szíve választottjával és az egész falu népétől kísérve, egy hársfa elé ment, melyen éppen egy fiatal méhraj települt meg. A menyasszony a többiekek egyúttal visszavonult. A völlegény azonban ott maradt és harcziás állást foglalt a méhgomolylyal szemben. A visszavonultak feszült figyelemmel nézték a következő kezmenyt. A méhköztársaság polgárai nyugtalankodni kezdtek: többen közülök mérgesen előtörttek és körülsibongták a vakmerő legény fejét, de ő mozdulatlanul állt, mint egy tölgy. Sőt a száját is kitátotta, mintha az egész méhrajt elnyelni akarná. Mély csend fogta el a nézőket, csak a menyasszony adott többször aggodalmának hangos kifejezést. A méhek azonban visszashálltak a kasba a nélkül, hogy a legénynek bajt okoztak volna. Erre a leány kirohant a tömegből, megölelte kedvesét és könyezve így szólt: „Hozzád megyek, Yasck, te nem vagy részeges.

A német császár tanügyi reformjai. Berlinből érkező hír szerint legközelebb császári rendelet fog megjelenni a közoktatásügyet illetőleg, melyben a császár az fogja hangoztatni, hogy a hittanban a kívülről tanulás megszoríttassék és hogy az oktatás erkölcsi oldalára különös súly fektetessék; a császár kívánni fogja továbbá, hogy a történeti oktatás egészen a legújabb időkig folytattassék; tudják meg a tanulók, hogy a porosz királyok mindenkor gondoskodtak az elnyomott osztályokról, így különösen a legutóbbi évtizedben a socialista reform által. A császárnak az az óhajata, hogy az iskolák is működjenek közre a social-democratia elleni küzdelemben; a tanulók legyenek képesek a social-democratia tévtanait ilyenekül felismerni; a rendelet ennél fogva azt fogja hangsúlyozni, hogy a tanítókat a tanítóképzőintézetekben meg kell ismertetni a nemzetgazdaságtan főbb tételeivel.

Rejtélyes szöktetés foglalkoztatja jelenleg a berlinieket: a szöktető és a megszojtetett is — asszony. Egy berlini bankár lányát feleségül vette egy volt osztrák-magyar katonatiszt, a kinek apja bécsi kereskedő. A fiatal pár Berlinben lakott s kezdetben békés családi életet élt, utóbb azonban meghasonlott s a zajos jelenetek mind gyakoribbak voltak közöttük. Az idén az asszony már egyedül utazott el a franzensbadi fürdőbe. Ott megismerkedett egy magyar özvegy asszonnyal. Nagy barátságban voltak s azóta folyton levelezésben álltak. H. Carola, ez a magyar nő neve, nem rég meglátotta berlini barátnőjét, a látogatás azonban nagyon rövid ideig tartott s e rövid idő alatt is szerfölött viharos jelenetet idézett elő a fiatal pár házában. Aztán távozott. Az asszony, barátnője elutazása után azonnal kijelenté, hogy válni készül. Erről azonban sem a férj, sem saját szülei tudni sem akartak. Egy szép reggelen aztán az asszony, szobalánya kíséretében távozott hazulról, egyenesen kiment az egyik vasuti állomáshoz s elutazott Drezda felé. A szobaleánynak meg-meghagyta, hogy csak délelőtt térjen haza s akkor adja át férjének a rábizott levelet. A levélben a kivándorló feleség tudtára adta férjének, hogy elhagyja őt is, hazáját is, mert nem tud megélni H. Carola nélkül. Ez a H. Carola állítólag igen gazdag magyar asszony.

Koch tanár sikerei. A „Nationalzeitung” közli, hogy Koch tanár kutatásai még nincsenek befejezve, de nemsokára megérnek arra, hogy közzététesenek. Koch még nem tartja elérkezettnek az időt a közzétételre, dacára, hogy szerencsés orvoslása egész sorát mutatja fel a pozitív sikernek. A jótékonyági és a magán klinikákon a betegeken eszközölt kísérletezéseket már másfelé, névszerint a Bergmann-féle klinikán is folytatják. Utóbbi klinikán a mult csütörtökön 15 emberen, a kik csontizületi tuberkulózisban szenvednek, alkalmazták a Kochféle gyógykeze-

lést. A következő napon Bergman tanár orvosokból álló zárt körben bemutatta a gyógykezeltek egyikét, hogy demonstrálja a betegség képében 24 óra alatt beállott változást. Hogy a gyógyanyag minő természetű és milyen alkatrészekből áll, azt mély titok fűdi. Koch tanár az autentikus közvélekedést előt nem szándékozik titkát nyilvánosságra hozni. A „Börsencourier” föltétlen bizonyossággal állíthatja, hogy most már a leghatározottabban megvan állapítva a Koch féle gyógyanyag hatása a tuberkulózis bacillusaira. Egyik leghíresebb chiurgusunknak — mondja az idézett lap — sikerült az arczbőr „lupus”-nak nevezett nekrotikus tuberkulosis betegségét a Koch-féle eljárással öt nap alatt meggyógyítani.

Dr. Libberz, Kochnak egy munkatársa a héten egy nyolcz éves arczgümő esetet vetett alá az új gyógyeljárásnak. A gyógyszer világos sárgás, némileg sűrű folyadék. Koch már a legközelebbi napokban meg fogja tartani előadását az új gyógyeljárásról. — Göszler közoktatásügyi miniszter látogatást tett Koch tanár laboratóriumában. — A „Post” szerint gümős bőr- és izületbetegségeknek a befecskendezéseknek sokkal biztosabb hatásuk volt, mint tüdővész eseteknél. Ilyen eseteknél öt-tíz befecskendezés teljesen elégséges arra, hogy föltétlenül biztos gyógyulást eredményezzen. Már eddig is tekintélyes számú beteg meggyógyulva hagyta el a laboratóriumot. Másrészt immár teljesen bizonyosnak tekinthető, hogy előhaladottabb tüdővész-esetek nem gyógyíthatók. Az új gyógyeljárás általános elterjedésének legfőbb akadályául az tekintendő, hogy a gyógyszer előállítása ma még nagyon költséges; ennél fogva ma már több oldalról azt az eszmét pedintik meg, hogy jó volna, ha a gyógyszert államköltségen készítenék.

A hasfelmetsző Jackot, mint a „Gaz. Piemontese” jelenti, állítólag egy angol orvos személyében, az angol hatóságok megkeresésére, Párisban jelfoglák.

Irodalom.

Rózsakedvelőknek. Szapáry Albert műkertész, kit ez év elején az a nem mindennapi kintetés ért, hogy a „Szobai edényes növénytenyésztés”-ről írt munkáját Józséf főherczeg ö fensége, mint a „Magyar kertészeti egyesület” fővédnöke, saját költségén nyomatta ki, most ismét egy hézagot pótló jeles munkával gyarapította szakirodalmunkat. „Rózsatenyésztés” cz. alatt írt munkát, melyből mindenki megismerheti ezen közkedveltségnek örvendő virág ápolására és tenyésztésére vonatkozó szükséges dolgokat. A munka 16 füzetben fog megjelenni, számos ábrával és színes könyomatu rózsaképpel leend díszítve. Előfizetési ára 1/4 évre (4 füzet) 1 frt 20 kr.; 1/2 évre (8 füzet) 2 frt 40 kr.; 3/4 évre (12 füzet) 3 frt 60 kr.; egész évre (16 füzet, a teljes munka) 4 frt 80 kr. — Tekintettel arra, hogy a kertészeti irodalomban ezen mű páratlanul áll, tehát hézagot pótol — melegen ajánljuk a közönség pártfogásába, mint oly művet, a mely jeles tulajdonainál fogva hivatva van a hasonló, — de silányul szerkesztett — német munkákat kiszorítani hazánkából. — Az első füzet december elején jelenik meg s annak méltatására még visszatérünk. — Az előfizetési pénzek Tarczali Dezső könyvkiadóhivatalába Nyiregyházára küldendők be. — Előfizetéseket bármely hazai könyvkereskedés elfogad.

Közigazdaság.

A postai szállítmányok csomagolása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ő nagyméltósága a brassói kereskedelmi és iparkamarához a következő magas leiratot intézte:

Ujabb időben sürűbben merültek fel panaszok a miatt, hogy a Magyarországból külföldre s különösen Ausztriába küldött gabna-áruminták burkolatai oly gyengék, hogy azokat a postakezelés közben elkerülhetlenül szükséges egybekötéshez használt zsineg megsérti, minek következtében tartalmuk egy része már szállítás közben kihull és elvész.

A kereskedők jelentékeny része különben takarékoskodásból nemcsak a mustra-küldeményeket, hanem a postán küldött árukat is rosszul csomagolja, úgy, hogy sokszor drága ruhaszővetekeket, bár több rétegű, de gyöngé, legrosszabb minőségű csomagoló-papirba göngyölítenek; kényesebb természetű, kész ruhadarabokat a leggyengébb nemű papir-dobozba rakják; értékes küldeményeket és pénzes leveleket a legrosszabb, a legkisebb érintésre lepattanó pecsétviaszszal zárják le. Ez által nemcsak nagymértékben hátráltatják és nehezítik a postakezelést, hanem küldeményeik tartalmát is veszélyeztetik és nem ritkán saját maguknak érzékeny kárt okoznak, mert a postakincstár a czélszerűtlen csomagolás következményeiért nem szavatol.

A postahivatalok sokszor nincsenek azon helyzetben, hogy a földókat gondosabb csomagolásra

figyelmeztessék, mert p. o. az árumustrák legnagyobb része a postahivatalok nagy levélszekrényeibe dobva, más küldemények pedig legnagyobb részt postázás előtt, sietve és nem maguk az érdekeltek által adatnak fel.

Ennélfogva felhívom a kamarát, hogy a kerületében lévő kereskedőket és iparosokat figyelmeztesse, hogy küldeményeiket már csak saját érdekükben is gondosabban csomagolják, kellő tekintettel a küldemény által megteendő út távolságára s annak egyéb sajátosságaira s hogy egyáltalában a csomagolásnál a „Postai tarifák” 50. és 51. §§-ainak utasításaihoz alkalmazkodjanak.

A gabonamustrákat illetőleg különösen arra hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy mustraikat vászon vagy pedig más, szövött anyagból készült zacskókban küldjék.

Ezen magas leiratról ezen uton is tudomásvétel és mihez tartás végett értesítetnek az érdekeltek.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár, úgy kinálat, valamint kereslet tekintetében közepesnek volt mondható. A gabonapiacson az árak következőkép alakul-

tak: Buza 5-90 frt., rozs 4— frt., zab 2-40 frt, árpa 3.80 frt, kukorica 3.40 frt, lenese 5 — frt, paszuly 5— frt, asszuszilva —.—frt, borsó 5— frt.

A baromfi-vásár árai a következők voltak: Csirke drb.-ként 45 kr, liba darabja 1-60 frt, récze darabként 70 kr, pulyka párja 3.— frt, malacz 1-60 frt. Tojás 8 drb. 20 kr.

A húсарak a lefolyt héten következőkép alakultak: Sertéshús 44 kr, marhahús 40 kr, borjúhús 36—40 kr, juhús 24 kr, zsir 60 kr, faggyu 23 kr, olvasztott faggyu 30 kr.

Brassói vasútforgalom.

Vonatinulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonaterkezesek.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől; gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról.

SÜKETEKNEK!

Egy személy, ki egyszerű háziszer által 23 éves süketsegből és fülzúgásból kigyógyult, hajlandó e szer leírását német nyelven megkeresésre bárkinek ingyen megküldeni. Czim: *Nicholson J. H., Bécs, IX. Kolín-utca 4. sz. a.* (293) 8—52

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. november hó 13 én.

Román papírpénz à 20 frank	9-11	vótelt 9.1 4 eladás
ezüstpénz à 20	9 05	9 00
Napoleon'd'or (aranypénz)	9-11	9-14
Török lira	10-40	10-45
Arany	5-38	5-43
Orosz papírrubel	138.—	140.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.

HIRDETMÉNYEK.

MEGHIVÓ.

A „Brassói Magyar Polgári Kör” saját helyiségeiben **f. november hó 16-án** (vasárnap) délután 3 órakor **rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre tagjait ezennel tisztelettel meghívja.

Ezen gyűlés egyik főtárgyát egy betegségyező egyesület létesítése fogja képezni, mit az ügy barátainak figyelmébe ajánl

(3) 3—3 **az elnökség.**

5960.—1890. p.-sz.

(10) 1—1

Hirdetmény.

A Teleki Récsé községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására, esetleg a mennyiben érdekelt felek a fent idézett igazságügyminiszteri rendelet szerinti eljárást el nem fogadnák, a folyamatban lévő arányosítási pernek érdemben folytatására határidőül 1890. évi december hó 11-ének délelőtti 9 órája a kir. törvényszék 6. sz. hivatalszobájába kitűzetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, — ezennel idéztetnek.

Brassó, 1890. november hó 4-én.

A kir. törvényszék üléséből:

Deési, elnök.

Bene, jegyző.

Sz. 1079.—1890. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszoí kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy szebeni földhitelezés végrehajtónak ifj. Ziegler György és neje Ziegler Zsuzsanna végrehajtást szenvedők elleni 64 frt 87 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoí kir. járásbiróság területén fekvő Zsidve község 24. számú telekjegyzőkönyvében A + 1, 3—12, 14—16. és 18—25. rendszámok alatt foglalt s ifj. Ziegler György és neje tulajdonát képező s összesen 532 frt 50 krra becsült ingatlanokra az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Zsidve község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, — vagy 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszo, 1890. július hó 11.

A kir. járásbiróság m. telekkönyvi hatóság.

Kelemen,

kir. járásbiró.

(21) 2—3

ADOK

48,000 liter tisztán kezelt saját termésű **Rizling, Sauvignon**

és

ASZTALI BORT

1879-től 1888-iki termés tömegesen, de egyes hordónként is, hordóval vagy a nélkül

jutányos árban.

Bucher Miksa.

(28) 1—3

Butor üzlethelyiség-változás.

Alólirott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy butorüzletemet a **Kapu-utca 48. sz.** alatti saját házamba helyeztem át, a hol mindenemű butorokkal a legjutányosabb árért szolgálók.

Teljes tisztelettel

1) 5—10

PAPP FERENCZ.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatni, miszerint

a „Zöld fához” címzett **szállodában**

az éttermek ujitása befejezt-tett, ennek folytán tisztelt jóakaróimat ezennel tömeges látogatásra kérem fel.

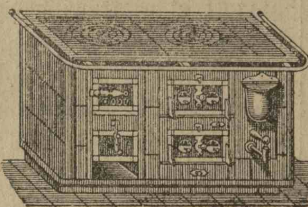
A helyiségek tetemesen nagyobbitvák és én igyekezni fogok jó és olcsó ételekkel, tiszta és kitűnő borokkal szolgálni és eddigi jó hírnevemett tovább is fentartani.

Magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva, vagyok kitűnő tisztelettel

TIEF ZSUZSANNA,

szállodabérlőnő, Brassóban.

(25) 1—3

Widmann Alfred,

lakatosmester és takaréktűzhely-specialista

Brassóban,

Vár-utca 51. (új) szám alatt

ajánlja legesinosabban fölszerelt **takaréktűzhely-raktárát** és cserébe vesz ócska takaréktűzhelyeket, valamint öntött kályhákat.

Jutányos árak mellett szállít épületlakatos-, rácszat- és bádógosmunkákat, továbbá különféle szerkezetű szellentyűket és ajtórugókat.

Folyton raktáron tart mindenféle **electro-technikai** alkatrészeket és elvállalja azok berendezését, solid kivitelben.

Gyári árak mellett különféle szintű **csiszolt kályha csempék,** kemence-sarokrészek

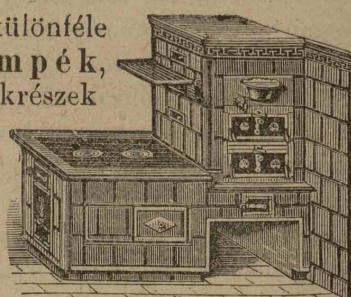
és **párkányok**

találhatók

mindig nagy

választékban.

(22) 1—10

Bérbeadó

1891. évi szent-Mihály-napjától, — esetleg eladó **a Brassóban, Fekete-utca 62. sz. a. fekvő**

„UNIO”-szálloda

teljes szállodai berendezéssel és fürdőintézetrel együtt.

A szálloda áll: egy nagy nyári étteremből (szinpaddal és két ruhatárral ellátva), egy téli étteremből, ez utóbbiba nyíló bormérés- és konyhával, 23 vendégszobából, kapuspáholy-, istállókból stb.

Ez idei forgalom körülbelől 500 vendégre rug évenként, azonban a vasúti zónarendszer behozatala folytán az idegenforgalom nagymértékbeni gyarapodásának nézhetni elébe.

További felvilágosításokat ad az

Első Erdélyi Bank Brassóban.

(27) 1—4